

Фондация „Международна социална служба-България“

В подкрепа на децата и семействата в България и извън граница

Доклад за дейността за 2023 година

Адрес на управление:

ул. „Поп Харитон“ № 4, ет. 1,
5000 Велико Търново
Телефон / Факс + 359 62 600 038
e-mail: mss-iss@iss-bg.org

Работа по случаи с международен елемент:

бул. „Дондуков“ № 5, вх. В, ет. 4, ап. 14
1000 София
Телефон + 359 2 9888 624
Факс + 359 2 983 39 34
e-mail: miglena_bald@yahoo.com

web: iss-bg.org

Ние сме българска неправителствена организация, създадена през 2002 г.

Ние вярваме, че най-благоприятната среда за развитие на детето е семейната.

Нашата мисия е:

- Да оказваме подкрепа на деца и младежи в риск и техните семейства за предотвратяване на разделянето на детето от семейството и създаване на оптимални условия за неговото отглеждане и развитие;
- Да се грижим за деца и младежи, настанени в алтернативна формална форма на грижа от резидентен тип, като нашата работа е центрирана върху детето, определена е от знанията за преживяната от децата травма и е базирана на теориите за привързаността. Ние се стремим да проявяваме в ежедневието положително отношение към децата и младежите, всички цели и дейности да отговарят на техните индивидуални потребности и да се опират върху силните им страни и ресурси. Наша отговорност е да осигурим среда за живот, която е здравословна, терапевтична и която не съди, в която може да се случи промяната. Уникулността на всяко дете и младеж е призната и ценена;
- Да съдействаме на български и чужди физически и юридически лица, основно съдилища и социални служби, в работа по случаи с международен елемент

Съдържание	стр.
За 2023 г. говори изпълнителният директор	3
Цифрите говорят	4
Нашите резултати през годината по общини с акцент върху извършени дейности, ефективност на подкрепата или удовлетвореност на потребителите	5
Полагаме усилия за непрекъснато разширяване на професионалната компетентност на специалистите	22
Деца и семейства в трансгранична ситуация	23
Източници и обем на финансиране за 2023 година	30
Донори на организацията за 2023 година	31

За 2023 година говори изпълнителният директор Георги Григоров:

Уважаеми колеги и партньори,

През последното десетилетие водещо място в дейността на фондация МСС-България има предоставянето и управлението на социални услуги. В качеството си на доставчик на социални услуги ние сме доказали, че сме лоялен и отговорен партньор на общините В.Търново, Търговище, Севлиево, Смолян и София, които ни се довериха и ни възложиха управлението на услуги за деца и семейства. Една от основните причини за това е, че МСС-България не прави компромиси по отношение на качеството на предоставяните социалните услуги. Това се дължи, преди всичко, на огромния ресурс, който организацията влага за поддържане и надграждане на професионалните компетенции на всички служители - специалисти и неспециалисти. През 2023 г. специалистите в услугите в петте общини са участвали в над 1700 уч.часа надграждащо обучение/работни срещи/семинари, което надвишава значително изискваните от стандартите за качество 24 уч.часа.

През годината се стремихме да прилагаме стриктно в практиката ни изискванията на Наредбата за качеството на социалните услуги (НКСУ). Нашите служители в отделните услуги се събираха периодично, за да обсъждат резултатите, пропуските и бариерите пред изпълнението на Програмите за развитие на качеството за 2023 г. на съответните услуги. Този процес ни позволи своевременно да реагираме при установяване на системен проблем и да го коригираме.

Стремежът ни към високо качество даде своите резултати. През 2023 г. подкрепихме 1206 деца, младежи, родители и членове на разширеното семейство. Постигнали сме всички или повечето от поставените цели и очакваните от децата и родителите, както и от органа по закрила резултати в над 80% от случаите. Преобладаващата част от потребителите на услугите са удовлетворени от получената подкрепа.

Добрата оценка от страна на потребителите бе потвърдена и в резултатите от направените проверки от Агенцията за качество на социалните услуги в услугите ни в общините Смолян, Търговище и В.Търново, където е отбелязано, че в проверените ЦНСТ за деца без увреждания доставчикът е създал среда, близка до семейната, при която децата получават необходимата им индивидуална грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот, а социалните услуги в ЦОП и ЦСРИ се предоставят при създадена добра организация на работа и с фокус към индивидуалните потребности на потребителите.

Продължихме и работата си в мрежата на Международна социална служба. През 2023 г. работихме по 33 случаи на деца и семейства.

За втора поредна година бяхме съорганизатор в провеждането на Втория форум „Смелост, солидарност, социална работа“ по повод Международния ден на социалната работа.

Членове на екипа на фондацията участваха активно в работни групи за промяна на Наредбата за качество на социалните услуги, в застъпническата дейност на Национална мрежа за децата и на Коалиция „Детство 2025“ по отношение развитието на приемната грижа, прилагането на Закона за социалните услуги и подзаконовите актове към него, др.

Цифрите говорят

384 деца и младежи в риск и **529**

родители и членове на разширените семейства са получили подкрепа в консултативните услуги, управлявани от МСС-България (Фиг.1)

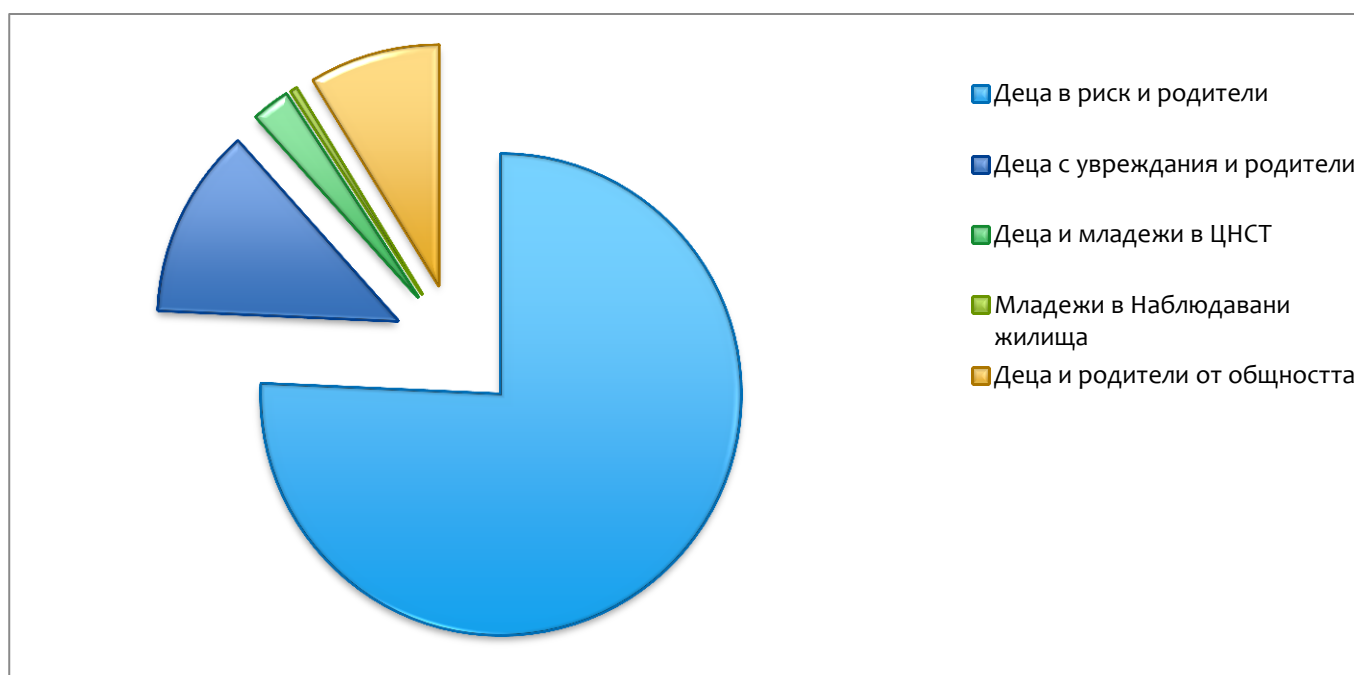
30 деца и младежи са получили грижа в Центровете за настаняване от семеен тип

5 младежи над 18 години, напуснали резидентни услуги, са получили подкрепа по пътя на тяхната самостоятелност с оглед успешна социална интеграция и професионална реализация.

132 деца и пълнолетни младежи с увреждания, както и **21 родители**, поискали подкрепа, са получили различни по вид услуги в Дневните центрове за деца с увреждания и Центровете за социална рехабилитация и интеграция.

38 деца и 67 родители от общността са потърсили съвет чрез общодостъпните услуги.

Фигура 1.

Нашите резултати през годината по общини с акцент върху извършени дейности, ефективност на подкрепата или удовлетвореност на потребителите

Столична община

Дневен център за деца и младежи с увреждания „Слънчоглед“ (капацитет 35)

Предоставени са следните услуги: Дневна грижа, Терапия (логопедична и психологична) и рехабилитация, Обучение за придобиване на умения в различните програми (за самостоятелност, социални умения, познавателни, със социализиращ характер).

Всички потребители с единични изключения са получили интегрирана подкрепа чрез минимум две услуги.

Резултати:

39 деца и младежи са получили подкрепа. От тях 25 са ползвали дневна грижа (18-целодневно и 7 – за 4 часа в деня) и 14 – почасови услуги.

2 родители също са получили подкрепа в 26 сесии, след подадена писмена заявка и включване в плана за подкрепа на детето им със собствена цел.

62 е средномесечният брой на потребителите на различните услуги.

4546 са проведените от специалистите **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа.

47 деца и младежи са получили подкрепа в групи. От тях в логопедична група - 21 и в групи по психомоторика- 26. Проведени са **167 занятия**.

43 ателиета (Кухня, Арт, Музика, Приказки) и **25 двигателни занятия** са проведени за обучение на потребителите в различни практически умения.

Ефективност на подкрепата:

При **22 потребители или 85%** (17 –ползващи дневна грижа и 5 – почасови услуги) **е постигнат напредък в общото им развитие** в различни сфери. При **4 потребители** (3 ползващи дневна грижа и 1 – почасови услуги) **се отчита задържане в развитието.**

Това показват резултатите от оценката на ефективността на подкрепата върху потребителите в края на годината. Тя е включвала 26 деца и младежи на възраст от 4 до 28 години (67% от всички потребители през годината), при които услугите са предоставяни минимум 6 месеца. Всички 26 потребители ползват интегрирана подкрепа, като 20 от тях - дневна грижа и почасови услуги, а 6 потребители – различни почасови услуги. Напредъкът е оценен по тристепенна скала - частичен, минимален напредък, задържане в развитието, като са оценявани основните сфери на

развитие- (двигателно, езиково-говорно и комуникативно, познавателно, емоционално-поведенческо и социално развитие, умения за самостоятелност при хранене, лична хигиена, самообслужване и участие в груповата работа). За потребителите на почасови услуги оценката на ефективността е направена на база на постиженията по целите, заложи в ИПП.

Община Велико Търново

Център за обществена подкрепа (капацитет 75)

Предоставени са следните услуги:

Общодостъпни: Информирание, консултиране и обучение за реализиране на социални права и за развиване на умения; Мобилна превантивна общностна работа

Специализирани: Информирание и консултиране, Терапия(психологична), Обучение за придобиване на умения в различните програми за деца и родители, Застъпничество и посредничество.

Преобладаващият брой деца и родители са получили интегрирана подкрепа чрез минимум две услуги.

Общодостъпни услуги:

1.„Информирание и консултиране и обучение за реализиране на социални права и развиване на умения“: 21 потребители, от които 17 възрастни и 4 деца са получили подкрепа, като с тях са проведени **общо 29 срещи.**

2.„Мобилна превантивна общностна работа“:

- **20 ученици от ОУ** са участвали в три тренинг занятия на тема: „Не насилието в училище“; **5 младежи от „Преходно жилище“** са участвали в 5 тренинг занятия по темите: Негативни чувства и емоции. Контролиране на гнева“, „Създаване и поддържане на приятелства“, „Празници и традиции. Великден“; „Целеполагане и жизнено планиране“, „Търсене и намиране на работа – необходими документи, кандидатстване, интервю с работодател, сключване на трудов договор“

- **11 родители** /лица, полагащи грижи за деца от рискови общности са консултирани по различни теми, като: здравословно хранене на децата, спазване на добра лична хигиена, промени във физическото и психическото развитие при тийнейджъри; родителска отговорност; важноста да се провеждат медицински прегледи за ранна диагностика на уврежданията и др.

Специализирани услуги:

105 деца и 122 родители са получили подкрепа в рамките на **133 случая**.

360 е общият брой потребители на услугите, тъй като всяко дете и/или родител е получил подкрепа в рамките на една или повече от една услуга.

3121 са проведените от специалистите **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа

Анализът на получените обратни връзки при затварянето на случаите през годината **показва висока удовлетвореност на потребителите (деца и родители) от получената подкрепа** и най-вече от оказаното им от специалистите индивидуално внимание. Потребителите посочват, че по ясен за тях начин са били изведени проблемните зони, очертаващи целите на работата с тях. Получили са конкретни знания за методи и техники за справяне с различни проблеми, развили са емоционалната си интелигентност и са опознали силните и слабите си страни, подобрили са качеството си на живот; осъзнали са нуждата от промяна и насочвани от специалистите. Потребителите все по-уверено вземат решения за решаване на проблемите си. Всички са посочили, че биха препоръчали социалните услуги на свои приятели и познати.

"....специалистите са готови да помогнат от сърце, не само заради задълженията в работата си...."; "да, смятам, че имаше много полза от професионалистите, работили с децата ми"; "В тъмнината вие поставихте цвят и на душата ми дадохте знак, че всичко ще се нареди и пак ще има радост в моите очи. С нежна дума, сгряхте ми душата и усмивка пак се появява на устата. За подкрепата благодаря, нека ви обгърне любовта!.."; „С благодарност към топлите ви сърца, за вас - феи - поклон до земя!"

Анализът е базиран на **получени обратни връзки по 50 от 78 затворени случаи (64%)**. Липсват обратни връзки в 28 случая, поради различни причини (по 8 случая работата продължава с ново Направление и/или Заповед; в 16 случая - поради несъдействие от страна на потребителите, в 1 случай- поради здравни проблеми на потребителя и в 3 случая- поради предсрочно напускане територията на общината).

#

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи с увреждания (капацитет 40)

Предоставени са следните услуги:

Общодостъпни: Информирание, консултиране и обучение за реализиране на социални права и за развиване на умения

Специализирани: Терапия (логопедична и психологична) и рехабилитация, Обучение за придобиване на умения в различните програми (за самостоятелност, социални умения, познавателни).

Всички потребители с единични изключения са получили интегрирана подкрепа чрез минимум две услуги.

Общодостъпни услуги са предоставени на **5 родители** по теми, като: Подкрепа за деца с различни нарушения; Подходи за отреагиране на кризи на детето в домашна среда; Подкрепа по отношение на тревожно разстройство, възникващо в различни ситуации.

Специализирани услуги:

36 деца и 2 пълнолетни младежи са получили подкрепа. Преобладаващият брой деца (31) са на възраст между 7 и 15 години и 5 са на възраст 16-18 години са 5. Услугите се ползват за сравнително дълъг период. Над 50% от децата (20) ползват подкрепа за период от 1 до 3 години; 37 % (14 деца) – над 3 години.

13 родители също са получили подкрепа в 140 сесии, след подадена писмена заявка и включени в плана за подкрепа на детето им със собствена цел.

84 е броят на потребителите на различните услуги през годината.

2648 са проведените от специалистите **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа.

4 групови срещи с 10 родители са проведени по тяхна заявка за обсъждане на различни проблеми и трудности в грижата за децата им.

13 деца потребители на услугите и деца със СОП, които са научили за групите от техни съученици и приятели **са участвали в 16 занятия** през м. юли-септември и младежи, чрез които са развивани различни социални умения.

При **11 потребители (29%)** са постигнати **всички планирани резултати** в една или повече от сферите на развитие. **Повечето планирани резултати** (над 50%) **са постигнати при 26 (68%)** от потребителите. Само при 1 потребител не са постигнати никакви резултати.

Това показват резултатите от анализа на ефективността на подкрепата върху потребителите. Факторите, влияещи върху постигането на резултати за потребителите са свързани със степента на тежест на уврежданията - децата, при които са напълно постигнати целите на работа, са деца с по-леки увреждания, които са мотивирани да постигат резултати във всяка област на развитие. Освен това се отчита, че с тези деца се работи по-интензивно (два пъти седмично или сесии са по 60 мин., а не по 30), което е възможно само при деца, които могат да издържат интензитета на такава работа. Като важен фактор за ефективността на услугите се отчита и работата с родителите, тъй като в по-голямата част от успешните случаи родителите са ангажирани, партниращи и търсят подкрепа чрез информиране и консултиране. Не на последно място се открояват мотивацията и професионализма на специалистите, които успяват да изградят добра доверителна връзка с потребителите и проявяват креативност при прилагането на индивидуалния подход, съобразявайки се със специфичните особености на всяко дете.

Анализът е базиран върху оценката на **95 % от всички потребители през годината**, които са посещавали услугите за повече от 6 месеца. Напредъкът на децата/младежите е оценяван в 6 основни области на развитие – Двигателно, Езиково – говорно развитие, Когнитивно развитие, Емоционално и поведенческо развитие, Социални умения, Познавателни и образователни умения. Правен е анализ на степента на изпълнение на целите, заложи в индивидуалните планове за подкрепа на потребителите и резултатността от работата се оценява по тристепенна скала, както следва: няма

напредък, постигнати са повечето от планираните резултати, пълно постигане на поставените цели.

#

Наблюдавано жилище за младежи до 25 години (капацитет 4)

Предоставяне са следните специализирани услуги: Резидентна грижа за младежи до 25 г., Информирание и консултиране и Застъпничество и посредничество.

5 младежи са получили подкрепа.

15 е общият брой потребителите на отделните услуги.

205 са проведените от социалния работник **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа.

159 посещения е направил социалният работник **в мястото за живеене на потребителите** за извършване на наблюдения относно спазване на правилата за живот в групата, хигиена в жилището, опазване на материалната база и др.

9 младежи, които не са потребители на услугата, са получили подкрепа по различни въпроси, касаещи техния самостоятелния начин на живот и успешна социална интеграция.

И тримата младежи, напуснали през 2023 г. услугата, **са дали положителна обратна връзка за получената подкрепа**. Младежите отбелязват, че услугата е отговорила на очакванията им. Един от тях определя престоя си в НЖ като *„незабравимо изживяване, сред умни и кадърни хора, които успяха да ме подготвят за бъдещето“*. По време на пребиваването си в услугата той е успял да смени работата си с по-добра, завършил е успешно 10-ти клас, което му е позволило да се запише на шофьорски курсове и да придобие свидетелство за управление на МПС. Двама от младежите определят като успех изградените умения за търсене и започване на работа.

И тримата потребители изразяват благодарност към социалния работник, като един от тях определя работата на специалиста, като *„постоянно бдене, отлична комуникация и добро отношение“*. Посочват, че не е имало нещо по време на престоя им в НЖ, от което да са се нуждаели и да не са го получили.

Община Смолян

Център за обществена подкрепа (капацитет 40)

Предоставени са следните услуги:

Общодостъпни: Информирание, консултиране и обучение за реализиране на социални права и за развиване на умения

Специализирани: Информирание и консултиране, Терапия(психологична), Обучение за придобиване на умения в различните програми за деца и родители, Застъпничество и посредничество.

Преобладаващият брой деца и родители са получили интегрирана подкрепа чрез минимум две услуги.

Общодостъпни услуги:

„Информирание и консултиране и обучение за реализиране на социални права и развиване на умения“: 20 потребители, от които 15 възрастни и 5 деца са получили подкрепа, като с тях са проведени **общо 29 срещи**.

Специализирани услуги:

65 деца и 55 родители са получили подкрепа в рамките на **88 случая**.

201 е общият брой потребители на услугите, тъй като всяко дете и/или родител е получил подкрепа в рамките на една или повече от една услуга.

Получените **37 обратни връзки- 14 - от деца и 23 - от родители са положителни. Потребителите са доволни от получената подкрепа**. Те посочват, че специалистите са проявявали достатъчно разбиране към проблемите и чувствата им. Предоставената им информация е дадена по достъпен и разбираем за тях начин. Ползването на услугата е отговорила на очакванията им. Благодарение на проявения професионализъм, внимание и отзивчиво отношение на специалистите към тях, потребителите са изградили доверителна връзка със специалиста, която е допринесла да бъдат по-откровени и по-спокойно да споделят без притеснения за своите преживявания и трудности, да търсят информация по въпроси, които ги вълнуват и насоки за справяне.

Децата са доволни от отношението на специалистите. Дават обратна връзка за подобряване на взаимоотношенията в семейството, справяне с различни видове кризисни

ситуации, намаляване на случаите, в които проявяват неприемливо поведение, споделят, че са разширили познанията си за различните емоции, отчитат настъпила положителна промяна в поведението си и са се научили да бъдат по-отговорни; подобрили са се комуникативните им умения и са се научили да създават добри отношения с околните – родители, съученици. Част от децата посочват, че са изпитвали притеснения и безразличие в началото, но впоследствие са успели да преодолеят негативните си усещания и са останали удовлетворени от ползването на предоставените им социални услуги. Получили са необходимото разбиране от страна на специалистите, които са ги изслушвали, давали са им подходящи насоки и съвети. Информацията е била достъпна и добре поднесена, подкрепена с много примери, ролеви игри и видеоматериали.

От 53 приключилите случаи през 2023 г. не са попълвани обратни връзки в 27 случая, поради различни причини: изготвяне на индивидуални характеристики/13/, изготвяне на Оценка на родителски капацитет/3/; отказ от сътрудничество/5/, предсрочно затворен случай поради смяна на местоживеенето на семейството/1/, промяна на мярката за закрила, отдалеченост на населеното място и др.;

#

Център за настаняване от семеен тип за деца на възраст 3-13 г. (капацитет 12)

Предоставени са следните специализирани услуги: Резидентна грижа за деца без увреждания и Обучение за придобиване на умения.

7 деца, от които 5 момчета на възраст от 11- 18 г. и две момичета на възраст 8 и 11 години са получили грижи.

14 са потребителите на услугите- Резидентна грижа и Обучение за придобиване на умения.

През 2023 година могат да бъдат посочени следните постижения:

- ✓ Всички деца са включени в образователния процес. Нямаат неизвинени отсъствия. Едно от момчетата постига отлични резултати, както в училище, така и в извънкласните дейности- печели награди и състезания;
- ✓ Между децата не са констатирани конфликти;
- ✓ При всички деца има положителна промяна в развитието на ежедневни умения като приготвяне на храна, грижа за външния вид, почистване.
- ✓ Две от момчетата са възстановили контактите си с част от близките си, които са били прекъснати от години;
- ✓ Момчетата имат създадени трайни приятелства сред съучениците си и децата от квартала.

Анализът от проведеното проучване на мнението на децата за качеството на грижа показва, че всички интервюирани деца са доволни от цялостната грижа, от уменията, които развиват в услугата и считат, че тези умения ще им бъдат полезни в бъдеще. Децата посочват, че имат подкрепата на екипа във вземането на решения и правенето на избори. Считат, че мнението им се изслушва и се взема под внимание от всички служители, което е показател, че децата активно участват във вземането на решения по въпроси, които ги касаят.

Препоръките им за подобряване на живота в услугата са свързани с материални придобивки, като лични телевизори и компютри в стаите, фитнес уреди, стадион в близост до ЦНСТ и повече организирани мероприятия като лагери и екскурзии.

Проучването е проведено през м. декември чрез въпросник, включващ 5 отворени въпроса. С цел да се получат по-пълни отговори и да се избегнат затрудненията при формулирането и изписването им, проучването е проведено под формата на интервю от ръководителя на центъра. Интервюирани са общо 6 деца- 5 момчета на възраст от 11 до 18г., които повече от една година са настанени в ЦНСТ. Включено и мнението на 8-годишно момиче, което е в услугата от 6 месеца.

#

Център за настаняване от семеен тип за деца на възраст 13-18 (20) г. (капацитет 14)

Предоставени са следните специализирани услуги: Резидентна грижа за деца без увреждания, Обучение за придобиване на умения и Застъпничество и посредничество.

10 деца и 1 пълнолетен младеж на възраст от 11- 18 г. са получили грижи в услугата.

25 са потребителите на всички услуги- Резидентна грижа (11), Обучение за придобиване на умения (11) и Застъпничество и посредничество (3).

През 2023 г. могат да бъдат отбелязани следните постижения на децата:

- ✓ Всички деца успешно са завършили учебната 2022/2023 год. Няма деца, които да са отпаднали от образователната система. Седмокласниците са записани в желаните специалности за учебната 2023/2024 г.;
- ✓ Конфликтите и агресията между децата значително са намалели.
- ✓ Пълнолетно момиче е участвало в „Кулинарно пътешествие в Андалусия“ по програма “Еразъм”.

- ✓ Подобрени са взаимоотношенията деца - родители.

Целенасочената работа за **търсене и включване на мнението на детето по всички въпроси, които се отнасят до неговия живот в услугата**, е централна стратегия в терапевтичния модел на грижа и осигурява основни права на децата. В тази връзка са **проведени 14 екипни срещи** между ръководителите на резидентните услуги и децата. В част от срещите е участвал и директорът на КСУДС. Обсъждани са въпроси като: взаимоотношенията между децата и деца-персонал, поддържане мотивацията за учене, проявено проблемно поведение, опазване на имуществото, спазване на Правилника за вътрешния ред, за актуализиране на възпитателните мерки и др

Резултати от проведения мониторинг върху поведението на децата над 13 години в двата ЦНСТ

- ✓ През 2023 г. не са регистрирани самонаранявания, отправяне на заплахи към персонала, физическо насилие над други деца и младежите и от двата центъра. Умишленото повреждане на имуществото е сведено до минимум.
- ✓ В началото на настаняването в ЦНСТ 3-13 г. дете на 8 години е имало неприемливо поведение. Потърсено е съдействие и супервизии от психолози, направени са консултации с психиатър. В края на годината се отчита положителна промяна и по-редки периоди на афект и прояви на неприемливо поведение.
- ✓ За годината три от децата в ЦНСТ 13-18 г. са нарушили Правилника за вътрешния ред по отношение спазването на вечерния час, за което са предприети мерки. Голяма част от децата се стремят да спазват правилата за живот на групата.

Община Търговище

Център за обществена подкрепа (капацитет 70)

Предоставени са следните услуги:

Общодостъпни: Информирание, консултиране и обучение за реализиране на социални права и за развиване на умения; Мобилна превантивна общностна работа.

Специализирани: Информирание и консултиране, Терапия (психологична), Обучение за придобиване на умения в различните програми за деца и родители, Застъпничество и посредничество.

Преобладаващият брой деца и родители са получили интегрирана подкрепа чрез минимум две услуги.

Общодостъпни услуги:

1. „Информирание и консултиране и обучение за реализиране на социални права и развиване на умения“:

19 потребители, от които 15 възрастни и 4 деца са получили подкрепа, като с тях са проведени **общо 25 срещи**.

2. „Мобилна превантивна общностна работа“:

- Извършени са **6 обхода** в села от община Търговище, като и в Ромската махала в кв. Малчо Малчев . Вследствие на проведен обход са **идентифицирани 2 деца в риск**, подаден е сигнал до ОЗД гр. Търговище и е предприета мярка за закрила-извеждане на децата.
- **11 родители/лица, полагащи грижи от високорискови общности** са консултирани по различни въпроси: задоволяване на базовите потребности на децата, спазване на добра битова и лична хигиена; повишаване на семейните доходи; семейно планиране; посредничество пред различни институции НАП, НОИ, ДБТ, ТЕЛК и др

Специализирани услуги:

110 деца и 209 родители са получили подкрепа в рамките на **158 случая**.

319 е общият брой потребители на услугите, тъй като всяко дете и/или родител е получил подкрепа в рамките на една или повече от една услуга.

3375 са проведените от специалистите **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа

Анализът на получените обратни връзки при затварянето на случаите през годината **показва висока удовлетвореност на потребителите(деца и родители)**. Те посочват, че получената подкрепа от специалистите е помогнала за тяхната промяна, което е допринесло за решаване на проблеми, които са срещали. Придобили са умения да полагат грижи за себе си или за децата си, научили са да овладяват гнева си, да се справят със страховете си, да се самоуважават и ценят. Някои от тях са посочили, че са се научили да слагат край на насилствена връзка. Потребителите са доволни от отношението към тях на специалистите.

"Благодаря на целия екип за подкрепата. Всяка една информация ни бе от полза. Бяха много любезни и внимателни ";

"Благодаря за всеотдайната работа, която я работите от сърце ";

"Хиляди благодарности за добрата работа и за търпението, което проявявате към нас ";

Доволна съм от работата на соц.работник С.В, народен човек.Ако се наложи да работя с някой соц. работник, отново ще искам нея!

Анализът е базиран на получените 122 обратни връзки по 82 от 94 затворени случаи (87%). Всички обратни връзки с изключение на една са позитивни.

#

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи с увреждания (капацитет 25)

Предоставени са следните услуги:

Общодостъпни: Информирание, консултиране и обучение за реализиране на социални права и за развиване на умения

Специализирани: Терапия (логопедична и психологична) и рехабилитация, информирание и консултиране на родители, Обучение за придобиване на умения в различните програми (за самостоятелност, за придобиване на познавателни/образователни умения).

При 56 % от случаите децата са получили интегрирана подкрепа чрез две до три услуги.

Общодостъпни услуги са предоставени на **5 родители** по теми, като: Говорно развитие и социализация, аутизъм, двигателно развитие при деца до една годишна възраст, дефицит на внимание и хиперактивност.

Специализирани услуги:

31 деца и 1 родител са получили подкрепа. Преобладаващият брой деца (23) са на възраст между 7 и 15 години, 3 са на възраст 16-18 години, 5 са на възраст от 6 м. до 2 години. Предвид целевата група и тежестта на уврежданията услугите се ползват за сравнително дълъг период. 91% от децата (29) ползват подкрепа за период от 1 до 3 години; 9 % (3 деца) – 6 месеца.

65 е броят на потребителите на различните услуги през годината.

2523 са проведените от специалистите **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели в планове за подкрепа, като най-много е броят на сесиите в услугата терапия и рехабилитация.

7 групови занятия са проведени в арт-ателие и ателие по интереси. Децата са стимулирани да задържат за по-дълго време внимание и концентрация чрез интересни за тях дейности, да усвояват различни видове захвати. В ателието по интереси децата придобиват и базови умения по готварство.

10 майки на деца с увреждания са взели участие в обучение, организирано от екипа, на тема: „**Поставяне на правила и отстояване на граници.**“ Обучението произтича от необходимостта родителите да разширят познанията си за ефективно общуване с децата и да формират реалистични очаквания за тяхното развитие. Предоставено им е пространство, където могат да вентилират чувства и да получат подкрепа в не лекия процес на отглеждане на дете с увреждане.

Анализ на проведените анкети с децата

Анкетирани са 10 деца според степента на разбиране и тежестта на увреждането им. Всички деца са изразили положително мнение относно престоя си в Центъра, като някои уточняват, че са щастливи, спокойни и се чувстват добре:

„Харесвам това, че винаги ме посрещат с усмивка и много се забавлявам.“ „Харесвам екипа, който се занимава с мен. Харесват ми упражненията с рехабилитатора. Много се забавлявам по време на груповите работи.“ „Рехабилитация и игрите, особено груповите.“ „Има много играчки, харесвам игрите.“ „Хубаво отношение на персонала към мен.“ „Харесва ми да играя, да рисувам, играчките, картинките.“ „Много забавно, правим, различни игри, упражнения.“ „Екскурзиите.“

Анализ на проведените анкети с родителите

Анкетирани са 17 родители, като всички изразяват своята удовлетвореност от общуването си с екипа на ЦСРИ и че участието си в процеса на предоставяне на услугите за децата им. Всички родители смятат, че провежданата работа в ЦСРИ е полезна и ефективна за децата им. Те изразяват положителна нагласа към работата в ЦСРИ, като изтъкват, че им харесва отношението към техните деца.

Те споделят: *„Центъра е с много адекватна за нуждите на децата обстановка. Персонала е винаги усмихнат и обгрижващ децата през цялото време от престоя им „Няма нещо, което ме притеснява, много усмихнат персонал само добри отзиви.“ „Центърът е пригоден и удобен за децата и безопасен в заниманията с деца. Най-много сме доволни от екипа, който работи с нас, професионалисти и много добри хора. Винаги усмихнати.“ „В Центъра работят професионалисти с подход към детето.“ „Харесват ми методите и похватите на работа на рехабилитаторката“*

#

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания (капацитет 10)

Предоставяни са следните специализирани услуги: Резидентна грижа за деца.

12 потребителя са получили подкрепа, от които **9 деца и 3 младежи**.

1294 са проведените от екипа **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа.

В рамките на „Терапия, базирана на приключения в дивата природа“ с децата и младежите от ЦНСТ са осъществени **21 дейности в рамките на 34 дни** както следва:

- 3 лагера на различна тематика: Военен пролетен лагер ; Летен лагер на море; Планински есенен лагер;
- 6 похода пеша, като последният е с продължителност 15ч. и 30 мин. и са изминати 50км.;
- 3 дейности - Гребане с каяк;
- 9 екскурзии в рамките на цяла България;
- Поради доброто въздействие върху децата бе разширен периодът на провеждане на планираните дейности. За разлика от предходните години, когато интензивната работа стартираше с началото на пролетната ваканция, то през 2023 г. тя започна в началото на месец януари и продължи до края на месец ноември. Всички дейности са планирани съвместно с децата, като екскурзиите са осъществени по

предложение на самите деца. За целта децата са подготвили презентации за мястото, което силно желаят да посетят.

По време на всички тези децата/младежите натрупват преживелищен опит, който води до положителна промяна в поведението им и повишава самооценката им.

36 са изнесените групови дейности, в които децата са включени в социализиращи дейности извън ЦНСТ.

185 дейности са проведени за организиране на свободното време на децата, като важна част от формирането на уменията за независим живот в области като спорт и изкуство, градинарство и кулинария.

Оценка на удовлетвореността на децата и младежите от живота им в ЦНСТ

Тримата младежи, напуснали СУ през 2023 г., дават положителна обратна връзка за престоя си, като посочват, че живота в ЦНСТ им е харесвал, чувствали в безопасност, могли са да споделят с хората, които се грижат за тях своите страхове. Работещите в услугата са се интересували от мнението им по различни въпроси.

Анализът на проведената ежегодна анкета с децата в ЦНСТ по въпроси, касаещи грижата през 2023 г. показва, че: Децата успяват да придобият знания и умения, които ще са им полезни в бъдеще, след напускане на ЦНСТ. Тяхното мнение се изслушва и се взема предвид – при поставяне на целите в Плана за грижа, при планирането на свободното им време - лагери, екскурзии и походи, изготвяне на менюто и други за тях важни дейности – къде да учат, избор на дрехи и обувки и с кого да са приятели. Децата посочват, че в ЦНСТ е създадена среда, в която те се чувстват спокойни и могат да споделят всичко, което ги вълнува, независимо от темата. Децата знаят, че мнението им се зачита и взема под внимание. Дейностите, в които се включват, са запомнящи се и важни за тях, помагат им да повишат самооценката си и да се изградят като пълноценни личности, които ще могат да се справят в бъдеще, след напускане на услугата.

Община Севлиево

Център за обществена подкрепа (капацитет 40)

Предоставени са следните услуги:

Общодостъпни: Информирание, консултиране и обучение за реализиране на социални права и за развиване на умения

Специализирани: Информирание и консултиране, Терапия (психологична), Обучение за придобиване на умения в различните програми за деца и родители, Застъпничество и посредничество.

Преобладаващият брой деца и родители са получили интегрирана подкрепа чрез минимум две услуги.

Общодостъпни услуги:

1. „Информирание и консултиране и обучение за реализиране на социални права и развиване на умения“: 21 потребители, от които 17 възрастни и 4 деца са получили подкрепа, като с тях са проведени **общо 29 срещи**.

Специализирани услуги:

66 деца и 76 родители са получили подкрепа в рамките на **126 случая**.

287 е общият брой потребители на услугите, тъй като всяко дете и/или родител е получил подкрепа в рамките на една или повече от една услуга.

2017 са проведените от специалистите **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа

Оценката на ефекта върху потребителите при всички приключени случаи , които през годината са 58, показва, че **предоставяните в ЦОП услуги са имали благоприятен ефект върху голяма част (над 80%) от децата и семействата.** В 31 от случаите, обхващащи 54 потребители (25 деца и 29 родители, лица, полагащи грижа и кандидат-осиноводители) са осъществени всички дейности по подкрепа и са напълно постигнати заложените цели. В 16 случая, обхващащи 20 потребителя (8 деца и 12 родители), са постигнати частични резултати.

Анализът на получените обратни връзки при затварянето на случаите през годината **показва висока удовлетвореност на потребителите (деца и родители) от получената подкрепа.** Всички обратни връзки от родители/лица, полагащи грижа за деца, кандидати за приемни родители и осиноводители са положителни. Те високо оценяват работа на специалистите, заявяват, че предоставените услуги са им повлияли положително и са помогнали за разрешаването на проблемите им. Всички деца са посочили, че мнението им е било зачитано на всеки етап от съвместната работа, екипът се е отнасял с уважение и разбиране и е умее да изслуша проблемите им, както и че научават много нови неща. Повечето от децата са отбелязали, че са се чувствали добре по време на сесии и след това, че са научили нови неща за себе си и другите. Преобладаващата част от потребителите посочват, че подкрепата, която са получили, и постигнатите резултати напълно съответстват на техните заявки и очаквания

Анализът е базиран на получени обратни връзки по 47 от общо 58 затворени случаи (81%). Липсват обратни връзки по 11 случая, поради различни причини (несъдействие от страна на потребителите, трудности в осъществяване на контакт и срещи при приключване на случая , прекратяване на случая поради преместване в друго населено място и/или заминаване в чужбина)

#

Дневен център за деца и младежи с увреждания на възраст от 3 до 20 г. (капацитет 24)

Предоставени са следните услуги:

Специализирани: Дневна грижа, Терапия (логопедична и психологична) и рехабилитация, Обучение за придобиване на умения в различните програми (за самостоятелност, социални умения, познавателни).

Всички потребители с единични изключения са получили интегрирана подкрепа чрез минимум две услуги.

Специализирани услуги:

24 деца и младежи /22 деца и 2 младежи/ са получавали подкрепа.

13 от тях са ползвали Дневна грижа, предоставяна в комплекс с почасови услуги а 11 - само почасови услуги.

217 групови работи и ателиета са проведени с потребителите на Дневна грижа.

59 е броят на потребителите на различните почасови услуги през годината.

2908 са проведените от специалистите **индивидуални сесии** с потребителите за постигане на поставените цели за подкрепа.

Предоставените услуги са оказали благоприятен ефект върху развитието на почти всички потребители. Този извод е направен на базата на анализ на степента на

изпълнение на целите, заложи в индивидуалните планове за подкрепа и на напредъка в различните области на развитие на всички 18 потребители, при които услугите са предоставяни минимум 6 месеца през годината. При **2 потребители (11%) са постигнати всички планирани резултати** в една или повече от сферите на развитие. **Повечето планирани резултати са постигнати при 15 (83%)** от потребителите. Само при 1 потребител не са постигнати никакви резултати.

Родителите са удовлетворени от услугите, които децата им получават в ДЦДУ и считат, че те имат благоприятен ефект върху развитието и качеството им на живот. Удовлетвореността им е проучена по два начина – чрез попълване на формуляр за обратна връзка при прекратяване ползването на социалната услуга, и чрез въпросник, който се попълва в края на годината от родителите на потребителите, ползващите услуги към момента.

Обратни връзки при приключване ползването на услугата са получени за всички приключени през годината случаи /11 броя/. Всички обратни връзки са положителни. Родителите са удовлетворени от комуникацията с екипа "Получавам насоки за работа с детето въщи" ; „Получавам информация за поведението и развитието на детето“; „Помагат ми да разбера особеностите в развитието на сина ми и да имам реалистични очаквания". **Отчитат напредък в развитието на децата:** *"Дъщеря ми е напреднала...може да говори, почти ходи. Много съм доволна, че правят всичко възможно". „Синът ми стана по-уверен и самостоятелен, по-отговорен. Подобреха се говорните и писмените му умения".. „Детето изпитва положителни емоции и идва с желание". „Напредъкът на детето е много по-голям, отколкото очаквах". Някои от родителите казват, че ползването на социални услуги в ДЦДМУ не само допринася за напредъка в развитието и социализацията на децата, но и е **помощ и подкрепа за семейството в грижите за децата.***

В края на годината са получени обратни връзки от 18 родители, което представлява 90 % от всичките действащи към момента случаи. Мнението на преобладаващата част от родителите е, че екипът ги включва активно при планирането на подкрепата и се съобразява с техните желания и очаквания; търси и се съобразява с

мнението им за грижите и работата с детето; дава им регулярно изчерпателна информация за работата, която се извършва с детето и за постигнатите резултати; дава им указания за работа с детето в къщи или друга полезна информация. *Отношението на персонала към децата* е оценено като много добро или добро. Почти всички **оценяват високо грижите**, които се полагат за децата им и считат, че посещението в ДЦДМУ допринася за тяхното развитие.

Полагаме усилия за непрекъснато разширяване на професионалната компетентност на специалистите

Специалистите в различните услуги са получили :

- **1778 уч. часа** надграждащо обучение/ участие в професионални форуми (семинари и срещи за обмяна на опит), което е значително над изискваните 24 уч.часа, посочени в съответните стандарти за качество на социалните услуги
- **218** индивидуални супервизии, проведени от външен супервизор
- **40** групови супервизии, проведени от външен супервизор
- **124** екипни управленски супервизии

Деца и семейства в транс-гранична ситуация (работа в мрежата на Международна социална служба)

През 2023 година Международна социална служба – България (МСС – България) има регистрирани **33 нови международни случая**, които обхващат **37 деца и семейства** в транс-гранична ситуация.

I. Работа по международни случаи:

1. Работа със съдилищата

През 2023 година МСС – България е получила общо **20 искания** (при 36 искания за 2022 година) от съдилищата за предоставяне на социални доклади от чужбина, представени на таблицата:

11 Районни съдилища (17 искания)		2 Окръжни съдилища (3 искания)
Ямбол (4)	Провадия (1)	Окръжен съд – Варна (2)
Варна (3)	Девня (1)	Окръжен съд – Стара Загора (1)
Стара Загора (2)	Поморие (1)	
Софийски районен съд (1)	Велико Търново (1)	
Перник (1)	Елена (1)	
Плевен (1)		

Всички искания за съдействие на съдилищата до МСС – България година се отнасят до производства по Семейния кодекс, основно по спорове относно местоживее на детето, упражняване на родителските права, лични отношения, издръжка, заместващо съгласие за издаване на паспорт и за пътуване извън страната. Исканията на съдиите за предоставяне на социални доклади от чужбина се основават на Закона за закрила на детето (ЗЗДет.) и трайно установената практика на Върховния касационен съд (ВКС) относно необходимостта от изискване на социален доклад от чужбина за установяване на обстоятелства от значение за преценката на интереса на детето по случаи на семейни спорове с международен елемент. В своите решения ВКС застъпва тезата, че ако районният или окръжният съд не е проявил дължимата активност и не е поискал такъв доклад, то се касае за доказателствена непълнота, която обуславя съществено нарушение на съдопроизводствените правила, което е основание за отмяна на постановеното решение. В този смисъл: *Решение № 34 от 21.03.2018 г., постановено по гр.д. № 3368/2017 г. на ВКС, ГК, IV г.о.¹*; *Решение № 207 от 16.12.2019 г., постановено по гр.д. № 1134/2019 г. на ВКС, ГК, IV г.о.²*

От получените общо 20 искания от съдилищата, МСС – България е предоставила само един социален доклад от Обединеното Кралство.

По тринадесет от исканията, МСС-България не е била в състояние да съдейства, респ. да предостави социални доклади по делата, поради промяна във функциите на МСС-

¹ <http://www.vks.bg/pregled-akt?type=ot-delo&id=BDFD38272849F73CC2258257004BC869>

² <http://www.vks.bg/pregled-akt?type=ot-delo&id=06A383B3C7AAF880C22584D2002B3735>

Германия и МСС-Испания, които в началото на 2022 година уведомиха членовете на Международна социална служба, че повече не могат да съдействат за осъществяване на посредничество за получаване на социални доклади за деца и родители от социалните служби в съответните държави, с оглед приетото европейско законодателство в производствата за развод и родителска отговорност.

В едно от исканията МСС – България не е съдействала поради липса на клон на Международна социална служба в съответната държава, от която е поискан социален доклад, в случая Исландия.

Във всички останали пет искания, след първоначално отправеното от съда запитване и предоставяне на информация относно условията, при които може да се съдейства за получаване на социален доклад от чужбина, МСС – България не е била ангажирана да посредничи, по неизвестни за нас причини.

2. Работа с дирекциите „Социално подпомагане“

Другата група международни случаи, по които МСС – България работи в мрежата на Международна социална служба, се отнасят до закрилата на деца, български или чуждестранни граждани, в транс-гранична ситуация.

През 2023 година МСС – България е получила общо **4 искания** от чуждестранни социални служби чрез мрежата на Международна социална служба по повод на деца в риск. Само едно от тези искания е било свързано с извършване на социално проучване на родител в България, с цел връщане на детето от чужбина и реинтегрирането му в биологичното му семейство в България. Останалите три искания касаят единствено и само сигнализиране³ (алармиране) на българските социални служби за наличие на евентуален риск по отношение на конкретно дете/деца, които са пребивавали в чужбина, но са се върнали в България, за които деца евентуално да бъдат предприети мерки за закрила, в случай на необходимост.

Така, от общо три изпратени сигнала до три дирекции „Социално подпомагане“ в страната, МСС – България е получила отговор от две от сезираните дирекции, които са информирали какви действия са били предприети от социалните работници във връзка с получените от нас сигнали, включително и информацията относно извършените по тези сигнали социални проучвания.

Що се отнася до искането за извършване на социално проучване на родител в България, с цел реинтегриране на детето в биологичното му семейство в страната, сезираната дирекция „Социално подпомагане“ е извършила проучване, изготвила е социален доклад относно родителя на детето, но Агенцията за социално подпомагане е отказала да предостави социалния доклад, който да бъде предаден от МСС-България на компетентните органи в чужбина, които да вземат решение за детето – дали да остане в приемно семейство в чужбина или да бъде реинтегрирано в биологичното си семейство в България. Отказът е обжалван пред компетентния административен съд.

3. Информирание и консултиране

Във всички останали девет случая МСС – България е консултирала физически и юридически лица, в страната или в чужбина, включително и членове на мрежата на Международна социална служба, които са се обърнали с искане за предоставяне на

³ Съгласно чл.7 от ЗЗДет. лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, Държавната агенция за закрила на детето или Министерство на вътрешните работи. Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

информация, консултация и/или съвет за дете, семейство или възрастен в конкретна трансгранична ситуация. Следва да се отбележи, че и през 2023 г. продължава да се наблюдава увеличение на исканията за консултиране и предоставяне на информация отправени към МСС – България от родители и адвокати.

II. Проблеми в работата по международни случаи:

Вече девет години МСС – България продължава да среща трудности в работата си по международни случаи с дирекциите „Социално подпомагане“ в две основни направления – получаване на обратна връзка от дирекцията при подаден от МСС-България сигнал, че дете евентуално се нуждае от закрила, както и получаване на социален доклад относно ситуацията на дете или на неговото семейство в страната, който да бъде изпратен на чуждестранна социална служба, с цел прекратяване на мярка за закрила на детето в чужбина или реинтеграция на детето в семейството му в България.

1. Получаване на обратна връзка от дирекция „Социално подпомагане“

През последните няколко години прави впечатление, че когато МСС-България подаде сигнал до дирекция „Социално подпомагане“, че дете евентуално се нуждае от закрила, дирекциите в страната подхождат по различен начин. Голяма част от сигнализираните дирекции извършват проучване на подадения от МСС-България сигнал и в съответствие с действащото законодателство⁴, изпращат обратно конкретна писмена информация за ситуацията на детето и/или за членове на неговото семейство. За съжаление все още има дирекции, които не изпращат никаква обратна връзка за предприетите от социалните работници действия, включително и за това дали е установено местонахождението на детето. Изпълнението на задължението за уведомяване обаче е изключително важно, тъй като по този начин социалната служба в чужбина, подала сигнала до българската социална служба, чрез мрежата на Международна социална служба, ще може да разполага с информация дали и какви мерки са били предприети по отношение на детето в България. Това гарантира защита на неговите права и осигуряване на неговите най-добри интереси, в случай че то се върне обратно в тази държава, така щото предприетите мерки и/или подкрепата да продължи, при необходимост. В практиката ни се наблюдават и случаи, в които сигнализираните дирекции единствено информират писмено МСС-България, че е извършено проучване, но информация за резултатите от проучването е изпратена на Държавната агенция за закрила на детето. Този подход, разбира се, противоречи на закона, но най-вече поставя рискове за детето, в случай че то се върне в чужбина, тъй като местната социална служба няма да знае дали и какви мерки са били предприети в България, тъй като агенцията няма практика да предоставя на чуждестранната социална служба информацията от извършеното проучване по сигнал на МСС – България.

2. Предоставяне на проучвания и социални доклади

По отношение на второто направление следва да се отбележи, че МСС-България е разработила механизъм за преодоляване на отказите на Агенцията за социално подпомагане, който осигурява получаване на социални доклади за деца и членове на техните семейства в България, изготвени от дирекциите „Социално подпомагане“, и изпращането им в чужбина. Този механизъм се основава на вътрешното и европейското законодателство за защита на личните данни и благодарение на него вече има създадена трайна съдебна практика, според която всеки настойник или попечител, без значение дали е българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, има право да получи социалния доклад относно ситуацията на подопечното му дете в България или относно неговото биологично семейство в България,

⁴ Съгласно чл.10, ал.6 от Правилника на прилагане на ЗЗДет., по реда и в сроковете по Административнопроцесуалния кодекс подателят се уведомява за предприетите действия по сигнала при спазване на изискванията за защита на личните данни.

който доклад е изготвен от Дирекция „Социално подпомагане“ по сигнал на МСС – България. Това право е регламентирано и намира своето правно основание в чл.15 от Общия регламент за защита на личните данни и чл.37а и сл. от Закона за защита на личните данни, както и в чл.8 от Закона за закрила на детето. В този смисъл: *решение № 3850 от 20.04.2022 г., ВАС, Пето отделение, постановено по административно дело № 11660/2021 г.*⁵; *решение № 638 от 25.01.2022 г., ВАС, Пето отделение, постановено по административно дело № 10749/2021 г.*⁶; *решение № 137 от 09.01.2023 г., постановено по административно дело № 7102/2022 г., АССГ, 77 състав*⁷, в сила от 02.02.2023 г., тъй като не е обжалвано от АСП. Всички решения са постановени по дела, инициирани от настойници и попечители от Германия и Швейцария, чрез адвоката на МСС-България.

III. Случаят „Дубай“

Преди седем години МСС – България беше изправена пред най-голямото предизвикателство по отношение на сътрудничеството с българските съдилища. Към онзи момент имаше висока степен на вероятност от преустановяване на работа по международни случаи в мрежата на Международна социална служба и от налагане на значителни финансови санкции за организацията за неспазване на законодателството за защита на личните данни, в което организацията ни беше неоснователно обвинена. По-конкретно:

През април 2017 година Софийският районен съд, най-големият първоинстанционен съд в България, поиска съдействие от МСС – България за предоставяне на социален доклад от Дубай в съдебно производство по спор между разделени родители с различно гражданство и обичайно местопребиваване. Родителите спореха относно бъдещето на сина си по въпроси относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, контактите между детето и нерезидентния родител и издръжката за детето. Тъй като майката и детето са български граждани с местопребиваване в България, а бащата е ливански гражданин, който работи в Дубай, където семейството е живяло преди това, съдът поиска социален доклад относно ситуацията на бащата от емирство Дубай. От предоставената от съда на МСС – България стана ясно, че детето на страните е заченато ин витро в Канада, където първоначално са живели неговите родители. След като отправихме молба за съдействие към нашите партньори в Дубай, само за два месеца те ни предоставиха искания социален доклад, с подробна информация относно бащата и неговата ситуация, който предоставихме на съда. Тази информация помогна на съдията да вземе решение да предостави на бащата относително широк режим на контакти и лични отношения със сина му.

Недоволна от решението на съда, майката депозира жалба в Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) срещу МСС – България, с твърдения за нарушаване на законодателството за защита на личните данни и по-специално на нововъведения Общ регламент за защита на данните, с аргумент, че МСС – България е прехвърлила чувствителни лични данни на трета страна извън ЕС, без нейно съгласие и без нарочно разрешение на Комисията за защита на личните данни.

КЗЛД от своя страна препрати жалбата на майката до Инспектората на Висшия съдебен съвет, който да се произнесе дали съдът може да сезира МСС – България и да иска предоставяне на социален доклад от чужбина, и в частност от Обединените арабски емирства. Инспекторатът на ВСС върна жалбата на КЗЛД с обяснението, че няма правомощия да се произнася по повод обработването на лични данни от МСС – България, която е юридическо лице, а не съд.

⁵ https://info-adc.justice.bg/courts/portal/edis.nsf/e_act.xsp?id=1892233&code=vas&guid=2099546633

⁶ https://info-adc.justice.bg/courts/portal/edis.nsf/e_act.xsp?id=1766517&code=vas&guid=2130825009

⁷ <https://search-sofia-adms-g.justice.bg/Acts/GetActContent?BlobID=a6ff693f-f59b-444a-b98f-4ae374aaca47>

След разглеждане на преписката по същество КЗЛД стигна до заключението, че предоставяйки на съда социален доклад от Дубай, МСС – България не е нарушила законодателството за защита на личните данни.

Майката обжалва решението на КЗЛД пред компетентния съд, но жалбата ѝ беше отхвърлена. В мотивите си административният съдия пише: *„В случая, предвид разменената кореспонденция между съда и МСС – България, следва да се приеме, че предоставянето на данните на юридическо лице в Обединените арабски емирства е станало по разпореждане и указание на съд с оглед изготвянето на социален доклад по висящо гражданско дело, т.е. за изпълнение на задача в интерес на правосъдието, което е безспорно е в обществен интерес. Личните данни по исковата молба, отговора на исковата молба, акта за раждане и доказателствата по делото, възпроизведени в т.нар. Описание на случая, са трансферирани в трета страна извън Европейския съюз за защита на права по съдебен ред по висящо дело, в изпълнение на указание на публичен орган - съд, който е преценил предварително необходимите данни за изпълнение на възложената задача. С оглед на изложеното, съдът споделя изводът на административния орган, че предаването на личните данни, е станало на основание действията към този момент чл.36а, ал.7, т.4 ЗЗЛД, т.е. че оспореното решение е постановено в съответствие с материалния закон и с целта на закона“⁸.*

Недоволна от съдебното решение, майката използва последната си възможност и обжалва решението на първоинстанционния съд пред Върховния административен съд. Върховните съдии потвърдиха това, което съдът вече беше установил, с което окончателно разрешиха спорния въпрос, като потвърдиха, че в работата си по международни случаи МСС – България не е нарушила по никакъв начин законодателството за защита на личните данни. Решението⁹ на Върховния административен съд потвърди дългогодишната практика на българските съдии да могат свободно да търсят съдействие от МСС – България и да получават информация и социални доклади чрез глобалната мрежа на Международна социална служба, които да им помагат да вземат решения в най-добрия интерес на детето, участващо съдебно производство с международен елемент.

Работата по случаят „Дубай“ показва, че извървеният път и борбите, които МСС – България е водила през годините, са изпълнени с възходи и падения, както с усилия и предизвикателства от най-различен характер. Въпреки това, когато си поставяме ясни цели, спазваме закона, развиваме добри практики, инвестираме в знания, умения, време и ресурси, създаваме доверие и оставаме отговорни, МСС – България може да издържи всички тестове на времето и да остане последователна в убеждаването на другите – съдилища, социални служби, адвокати, родители и колеги от глобалната мрежа по целия свят, че за нас детето и неговите най-добри интереси, са във фокуса на нашата работа и това е всичко, което има смисъл за нас като професионалисти.

IV. Участие на МСС-България в събития и инициативи на мрежата на МСС

1. Годишна среща на членовете на Професионалния консултативен съвет

През 2023 година МСС – България участва в годишната среща на Професионалния консултативен съвет на Международна социална служба, който се проведе от 31 май до 2 юни в Отава, Канада. Освен текущите въпроси, свързани с работата по транс-гранични случаи и отбелязване на 100-годишния юбилей от създаване на Международна социална служба през 2024 година в Женева, участниците поставиха в дневния ред на срещата и

⁸ решение № 4842 от 14.07.2022 г., постановено по административно дело № 4525/2021 г., АССГ, 31 състав.

Виж: <https://search-sofia-adms-g.justice.bg/Acts/GetActContent?BlobID=a6ff693f-f59b-444a-b98f-4ae374aaca47>

⁹ Решение № 9142 от 02.10.2023 г., постановено по административно дело № 11340/2022 г., ВАС, Пето отделение. Виж: https://info-adc.justice.bg/courts/portal/edis.nsf/e_act.xsp?id=2221766&code=vas&guid=1390307395

въпросите за домашното насилие и неговото опустошително въздействие върху децата и родителите, особено когато то се случва по отношение на семейни конфликти с международен контекст. По-специално, дебатите се фокусираха върху начина, по който държавите, компетентните органи и съдилищата реагират на трансграничното домашно насилие и мерките, които предприемат за по-добра защита и подкрепа на децата и родителите, които могат да бъдат засегнати от него. От разговорите стана ясно, че трансграничните сценарии се характеризират с динамика, която изисква специално внимание и експертиза, включително и поради различното местопребиваване на членовете на семейството. В тази връзка беше постигнато съгласие за създаване на група, която да разработи принципна рамка – т.нар. принципи от Отава, за работа на мрежата по въпросите на транс-граничното домашно насилие, с акцент върху подкрепата на основните права на децата и гарантиране на справедливост и защита за децата и родители, които могат да бъдат обект на домашно насилие в международен контекст.

Един от членовете на групата, ангажирана с разработването на принципите от Отава, е представителят на МСС – България, адвокат Миглена Балджиева.

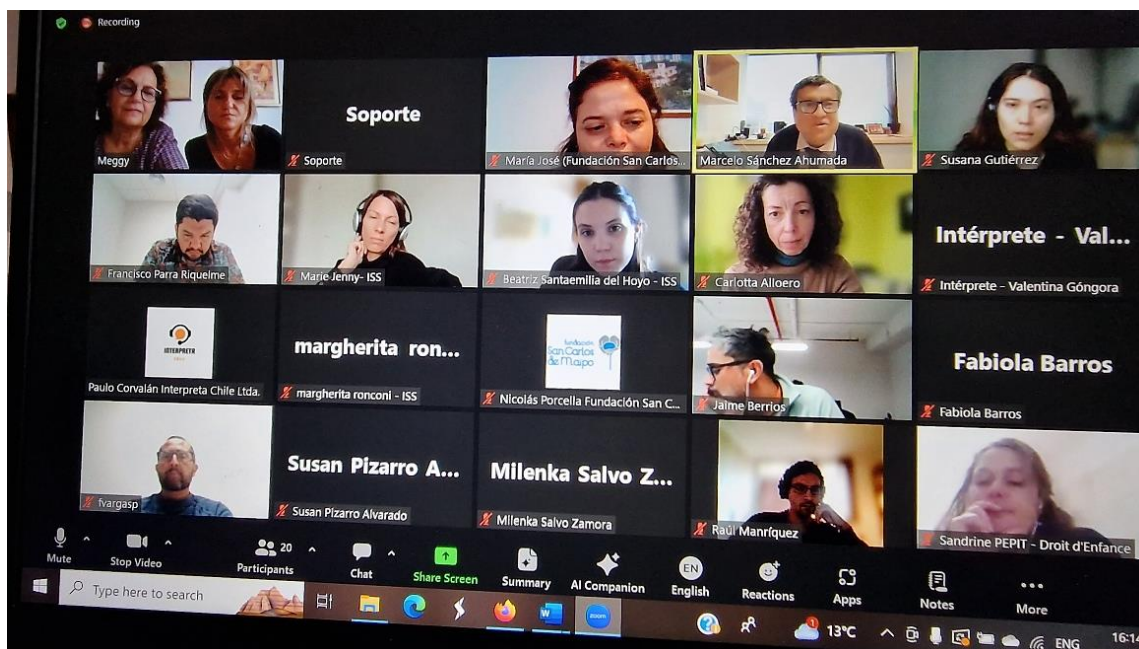

Участниците в годишната среща на Професионалния консултативен съвет в Отава, 2023 година (от ляво на дясно: Пакистан, САЩ, Канада, България, Франция, Обединено Кралство, Хонг-Конг, Германия, Австралия, Швейцария, Шон Аюб – генерален секретар на МСС и Нова Зеландия)

2. Среща с представители на службите за благосъстояние на детето в Чили по въпросите на приемната грижа

На 10 ноември 2023 година д-р Събина Събева и адвокат Миглена Балджиева, участваха в работна среща, посветена на приемната грижа в България, организирана от Генералния секретариат на Международна социална служба. В срещата се включиха 23 представители на службите за благосъстояние на детето в Чили (*Servicio Mejor Ninez*), представители на Сдружение ФАЕ, което обединява три фондации, които развиват приемната грижа за деца в Чили (*Fondation San Carlos de Maipo, Fondation Ilumina u Fondation Colunga*), директорът на МСС-Франция и колеги от генералния секретариат на МСС в Женева. Акцент на срещата бе опитът на България в развитието на професионалната приемна грижа и ролята ѝ за прехода от институционална грижа към подкрепа на семейството за отглеждане на детето в семейна среда.

МСС – България представи законодателната рамка, стратегическите документи и установените в страната практики за предоставяне на услугата „приемна грижа“, както и етапите в предоставянето на приемната грижа. Организацията разказа и за своя опит в развитието на приемната грижа в периода 2007 -2023 г.

След срещата, г-н Хайме Габриел Бериос Арая от Националната дирекция на службите за благосъстояние на детето в Чили изпрати следното благодарствено съобщение до МСС – България: *„Имам удоволствието да се обърна към Вас, за да изразя своята благодарност за примерите на трансфер на добри практики между България и Чили за развиването на приемната грижа. Споделеният опит и предаването на знания са безценни за разработването на ефективни публични политики и като Национална служба за специализирана закрила на децата и юношите, ние сме постоянно изправени пред предизвикателства. Надявам се, че ще успеем да създадем тези примери за сътрудничество, които са възможност да научим за публичните политики, прилагани в България за укрепване и подкрепа на приемните семейства. Дълбочината и обхватът на приетите стратегии и начинът, по който България е интегрирала тези политики в цялостната си рамка, са достойни за репликиране. По-специално бях впечатлен от трудовата политика по отношение на професионализацията на приемните родители. Като представител на нашата Национална служба, този опит е от основно значение, за да разберем как можем да приложим тези успешни практики в нашата реалност, той ни предизвиква да работим усилено за създаване на солидни обществени политики, които укрепват системата за приемна грижа и подобряват условията на живот на децата и подрастващите под закрилата на държавата. Бих искал още веднъж да изразя благодарността си за тази ценна възможност за обмен и сътрудничество. Сигурен съм, че отношенията между Чили и България в тази област ще продължат да стават все по-силни и очаквам с нетърпение да уча и споделям опит в бъдеще“.*

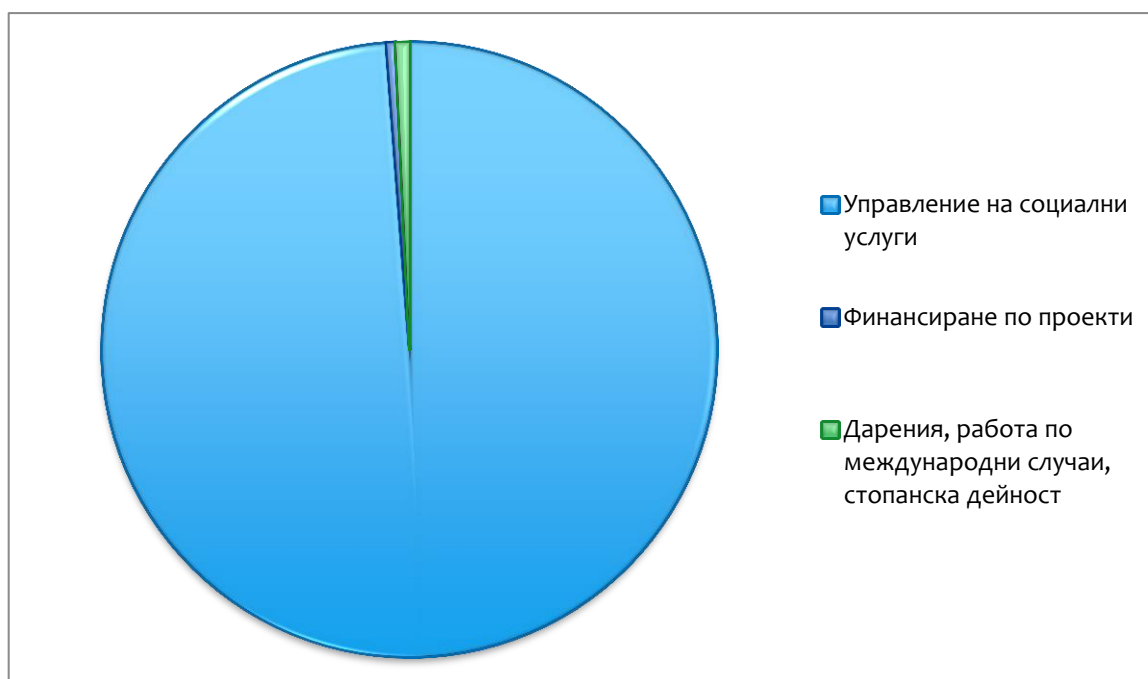
Адв. Миглена Балджиева

Ръководител на секция „Работа по случаи с международен елемент“ в МСС – България

Източници и обем на финансиране

През 2023 г. за всички дейности, изпълнявани от МСС-България, сме получили финансиране в размер на **3 313 269,23 лв.** Основен дял заемат държавно-делегираните дейности – **3 274 448,39 лв.** (98,8 %), чрез управлението на социални услуги. Следва финансирането по проекти за постигане на конкретни цели – **19 312,73 лв.** (0,5 %). Получените през годината дарения са 7 403,46 лв, приходите от работа по международни случаи (10 396,87лв.) и по фактури за обучения и супервизии, предоставени от фондацията (1 707,78 лв.) съставляват 0,7% (фигура 1).

Фигура 1. Източници на финансиране през 2023 г., представени като относителен дял от общото финансиране

Благодарим на всички наши дарители през 2023 г. , които подкрепиха децата и семействата, с които работим в община Смолян:

ЧАСТНИ ДАРИТЕЛИ	КОРПОРАТИВНИ ДАРИТЕЛИ/ИНСТИТУЦИИ
ЕМИНЕ АЛИЕВА ДЕРСУНСКА	ФК РОДОПА-СМОЛЯН
АЛЕКС ХАНДЖИЕВ	НПО "ОПЕРАЦИЯ ПЛЮШЕНО МЕЧЕ"
ВЛАДИСЛАВА ДИМИТРОВА	ИНГРАМ МИКРО ООД
ЛАЗАР КАРАЛИЛОВ	ОУ „СТОЮ ШИШКОВ“-Смолян
ДИМИТЪР ДИНЕВ	
ДИМИТРИНА СТЕФАНОВА	
АНОНИМНИ ДАРИТЕЛИ	